

KRIGEN og ETTERKRIGSTIDEN

DEBATTEN FORTSETTER

BOK OM ETTERKRIGSOPPGJORET / NORGE: "SKYLDIG? - USKYLDIG?"

"Denne boken er en artikkel samling med det formål for øye å være så saklig som råd er", skriver forfatteren tidl. rektor ved Vinstra Gymnas, Johs. Myhren. Videre skriver han: "Emnet i seg selv - rettsoppgjøret etter 1945 - gjør ikke dette lett. Emnet er kjenslaadd og vekker til like sterke anti- og sympatier. Derfor har eg prøvd å unngå alfor sterke påstandar uten å underbygga dei. Dette har gjort det nødvendig å bruke mange skriftlege kilder, ikke minst frå aviser og tidsskrift".

To av dem som har hjulpet forfatteren mht. å finne frem til kilder, har vært Knut Baardseth, Stange, og Jon Sand, Hemnes. Han nevner også Institutt for norsk okkupasjonshistorie, INO, med sitt store utklixparkiv.

Forfatteren har brukt en del interessante kilder som f.eks. Major O. H. Langeland, tidl. milorg-sjef i Oslo; "Dommer ikke", H. rettsadv. Alb. Wiesener; "Lys over landssvikoppgjøret", biskop Elvind Berggrav "Folkekommunen over NS", den juridiske folkerettslærde Jon Skeie; "Landssvik", 2. optl. Justisdepartementets utgreling til Stortinget, jan. 1962 om landssvikoppgjøret og Finn Thranes foredrag på seminar i Bergen.

Forfatteren var under krigen medlem av NS. Han fikk sin dom som de andre NS-ere, men ble akseptert fullt og helt som lærer og som rektor ved Vinstra Gymnas pga. sin organisasjonsverne, ærlighet og store fagkunnskap som cand. philol. Hans samfunnsmessige innsats i skole og idrettsliv står det en del om på bakre omslagsside, og det er imponerende hva han har fått i stand til besta for dem han har hatt å gjøre med. Undervisningsdepartementet og gymnasrådet brukte hans kompetanse flere ganger, og han har vært engasjert i arbeidet med å godkjenne lærebøker under ny struktur. Lektorlaget brukte ham som foredragsholder og som leder for seminarer m.m. Myhren er et eksempel på at samfunnet hadde bruk for, og gjorde bruk av, også tidligere NS-ere når de hadde sonet sin straff.

Av innholdslisten kan vi nevne

- # Medlemskap i Nasjonal Samling, var det straffbart?
- # Kvifor meldte folk seg inn i Nasjonal Samling?
- # Nasjonal Samlings program.
- # Bakgrunnen for rettsoppgjøret.
- # Omfanget av rettsoppgjøret
- # Ikke skyldig
- # Nazistar



- # Lik rett for Loke og Tor.
- # Den norske kyrkjø og Nasjonal Samling
- # Prosjektgruppen: Norge under okkupasjonen.
- # 50 spørsmål.
- # Spørreundersøkelsen om landssvikoppgjørets fengsler og fangeleirer

Forsoning

Tidligere rektor Johs. Myhren (foto foreg. side) har lyktes i å skrive en saklig fremstilling. Boken reper ingen bitterhet overfor politiske motstandere fra krigens år, tvert imot. Myhren prøver heller å legge fakta på bordet, og bedriver ikke spissfindige fortolkninger. Bokens illustrasjoner står utmerket til teksten, og han benytter seg av de tragikomiske tegninger/ tekster av Thomas F.E. Hvistendahl fra rettsal og fangeleir etter krigen.

En nødvendig bok sett med andre øyne enn den etablerte historieforskning hittil. (K.G.F.)

Johs. Myhren:

"Skyldig? - Uskyldig?

En bok om etterkrigsoppgjøret i Norge." 120 s.

Forlaget Samfunnstrykk

Pb. 1504, N - 2401 Elverum. Pris kr.100,-.

■

Johs. Myhren

Skyldig? – Uskyldig?

Ei bok om etterkrigsoppgjøret i Norge

